

1.4. „Strategia zrównoważonego rozwoju” – gmina Hillingdon, Londyn (Wielka Brytania, 2007–2008)

Kontekst lokalny

Hillingdon jest jedną z zachodnich gmin Wielkiego Londynu, w której mieszka ok. 250 tys. osób, z czego 20% należy do etnicznych i czarnoskórych mniejszości. 40% mieszkańców ma mniej niż 30 lat. Główną rolę w życiu społecznym Hillingdon odgrywa „Lokalne Partnerstwo Strategiczne Partnerzy Hillingdon” (*Local Strategic Partnership Hillingdon Partners*), które zostało utworzone w 2001 roku. W jego skład wchodzi przedstawiciele instytucji świadczących usługi publiczne (m.in. władze, przedstawiciele administracji publicznej, opieki zdrowotnej, policji), lokalnych przedsiębiorców oraz organizacji społecznych. Partnerzy Hillingdon podjęli szereg inicjatyw, w tym opracowanie rocznych planów działania w 2002 i 2003 roku oraz „Strategii społeczności na lata 2005–2015”, opisującej cele, które powinno osiągnąć Hillingdon w ciągu tego dziesięciolecia. Następnym krokiem było rozpoczęcie i koordynowanie prac nad „Strategią zrównoważonego rozwoju społeczności 2007–2008”². Powstała ona na bazie poprzednich dokumentów, w jej kształtowaniu jednak kluczową rolę odegrali mieszkańcy Hillingdon. „Strategia zrównoważonego rozwoju społeczności” to najbardziej ogólny dokument strategiczny, tworzący ramy dla bardziej szczegółowych strategii i planów tworzonych przez każdego członka partnerstwa (m.in. „Lokalne ramy rozwoju na lata 2010–2025”). Mają one brać pod uwagę cele wyznaczone w strategii oraz tworzyć warunki do ich osiągnięcia. W dokumencie opisano wizję Hillingdon, kładąc szczególny nacisk na sześć priorytetów: poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców, wzmocnienie i aktywizowanie lokalnych wspólnot, ochrona i dbałość o środowisko, poprawa bezpieczeństwa, poprawa szans edukacyjnych, rozwój ekonomiczny. „Lokalne partnerstwo strategiczne” jest gwarantem realizacji zobowiązań przedstawionych w strategii.

Przebieg

Proces rozpoczął się w 2007 roku, był długi i wieloetapowy. Rozpoczął się od „pytań do samorządu”. Losowo wybrano 19 tys. osób (spośród wszystkich uprawnionych do głosowania) i zaproszono je do wzięcia udziału w spotkaniach organizowanych blisko ich miejsc zamieszkania. Mogły się na nich podzielić swoją wizją rozwoju społeczności, opowiedzieć o najważniejszych – ich zdaniem – potrzebach. To wstępne rozpoznanie potrzeb posłużyło za punkt wyjścia do dalszych prac nad opracowywaniem strategii i większym włączeniem mieszkańców w ten proces. Docierano do konkretnych grup społecznych. Przeprowadzo-

² http://www.hillingdon.gov.uk/media/pdf/0/a/LBH_COMMSTRAT_WEB.pdf

no szereg działań konsultacyjnych, skierowanych do dzieci, młodzieży i ich rodzin, aby upewnić się, że ich punkt widzenia nie został pominięty. Zorganizowano comiesięczne lokalne fora młodzieżowe w poszczególnych częściach gminy, czego efektem była Konferencja Młodzieży zorganizowana przy współudziale Młodzieżowej Rady Miejskiej (takie ciało doradcze istnieje w Hillingdon od 10 lat). Do akcji włączono także samorządy szkolne.

W 2008 roku Konferencja Młodzieży przyciągnęła ponad 120 uczestników, przedstawicieli szkół, centrów dla młodzieży oraz lokalnych organizacji młodzieżowych³. Młodzi ludzie mogli przedyskutować ważne dla siebie kwestie z przedstawicielami instytucji, władz i urzędów. W wyniku debaty wypracowano konkretne rekomendacje, niektóre spośród nich zostały włączone bezpośrednio do strategii. Były to m.in. działania na rzecz poprawy infrastruktury transportowej w Hillingdon, rozwój systemu odzyskiwania surowców wtórnych, poprawa bezpieczeństwa, rozwój infrastruktury rekreacyjnej, rozwój parków i terenów zielonych. Młodzieżowa Rada Miejska dała konkretne wskazówki w ramach każdej z proponowanych rekomendacji na temat roli, jaką mogą w danym wypadku odegrać młodzi ludzie.

Dwa tys. rodziców i opiekunów otrzymało kwestionariusz, w którym pytano o pomysły na poprawę sytuacji ich samych oraz ich dzieci. Bezpośrednim efektem tej części konsultacji było wprowadzenie nowych obszarów kluczowych do strategii – zapewnienie młodym ludziom zajęć w czasie wolnym, bezpieczeństwo i poprawa szans rozwoju zawodowego.

Do 5 tys. osób rozesłano kwestionariusz na temat przestępczości i zachowania porządku. Był on umieszczony ponadto na stronach internetowych oraz został wypełniony przez dzieci na szkolnych zajęciach z wiedzy o społeczeństwie. Otrzymano ponad 1,5 tys. odpowiedzi zwrotnych.

W pracach nad strategią skorzystano również z sondażu *Best Value Performance Indicator Survey*⁴. W jego wyniku dookreślono strategiczne priorytety, a także dołączono nowy: wzmocnienie spójnych i aktywnych wspólnot. Aby pogłębić poszczególne wątki, przeprowadzono serię mniejszych spotkań konsultacyjnych i warsztatów poświęconych konkretnym tematom: polityka mieszkaniowa, rozwój centrum miasta, parkingi oraz sondaże satysfakcji konsumentów.

W maju 2008 roku odbyły się finalne konsultacje z mieszkańcami, ich przedmiotem była robocza lista strategicznych obszarów priorytetowych. Przeprowadzono serię warsztatów z różnymi grupami interesów – przedstawicielami trzeciego sektora, przedsiębiorców i mieszkańców. Opracowano także kwestionariusz (dostępny w formie papierowej oraz

³ http://www.hillingdon.gov.uk/media/pdf/h/o/Consultation_Story_-_Hillingdon_Partners_Sustainable_Community_Strategy_2008-18.pdf.

⁴ *Best Value Performance Indicator Survey* to sondaż, który samorządy są zobowiązane przeprowadzać co trzy lata. Badanie realizowane jest przede wszystkim w postaci ankiety przesyłanej pocztą. Respondenci dobierani są losowo, dąży się do uzyskania różnorodnej grupy osób ankietowanych (ze względu na płeć, wiek, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność, status zawodowy itp.). Jego celem jest ustalenie opinii respondentów na temat usług świadczonych przez instytucje publiczne. Dzięki temu, że takie samo badanie przeprowadzane jest we wszystkich angielskich samorządach, możliwe staje się ich kompleksowe porównywanie. Sondaż można znaleźć na stronie: http://www.north-herts.gov.uk/index/council_and_democracy/consultations/best_value_performance_indicators_survey.htm.

elektronicznej na stronie urzędu), który zbierał uwagi na temat sześciu wyodrębnionych obszarów priorytetowych strategii. Aby zapewnić jak największą frekwencję, rozesłano zaproszenia do mieszkańców, grup i stowarzyszeń lokalnych. W wyniku konsultacji ostatecznie wypracowano listę priorytetów oraz szczegółowo je rozpisano.

Rezultaty

Strategia wyznacza dziesięcioletni horyzont działań. Nad wdrażaniem każdego z wyodrębnionych w dokumencie priorytetów czuwa strategiczna grupa tematyczna. Każda grupa opracowuje szczegółowy plan działania i wdrożenia postanowień. Podczas prac nad operacjonalizacją i realizacją poszczególnych etapów strategii będą odbywają się kolejne konsultacje z mieszkańcami, aby zapewnić przełożenie lokalnych potrzeb na działania podejmowane przez samorząd.

Co trzy lata do 2010 roku strategia jest rewidowana, badane są stan wprowadzania jej w życie oraz jej dostosowanie do zmieniających się warunków. Dzięki temu dokument ten faktycznie wyznacza kierunki rozwoju, nie jest jedynie oderwanym od rzeczywistości tekstem.

Zastosowane narzędzia i metody ▷ FORUM LOKALNE I MONITORING

Jednym z elementów ustalania „Strategii zrównoważonego rozwoju” w gminie Hillingdon były lokalne fora młodzieży. **Fora lokalne** to regularnie obradujące ciała doradcze samorządów, skupione niekiedy na konkretnym temacie. Grupa taka może składać się ze stałych członków lub działać na zasadzie otwartej. Metoda ta zapewnia ciągły dialog władz i przedstawicieli instytucji publicznych z mieszkańcami na temat formułowania konkretnych polityk i planów działań. Zazwyczaj w skład forum wchodzi ok. 20 osób – zarówno przedstawicieli mieszkańców, jak i organizacji pozarządowych i przedsiębiorców. W Wielkiej Brytanii fora lokalne działają często regularnie przy samorządach, jednak można je także powoływać

na jakiś czas, pod kątem jakiegoś problemu lub zagadnienia. Spotkania te mogą także gromadzić konkretną grupę ludzi, w przypadku Hillingdon były to głównie osoby młode.

Warto także zwrócić uwagę, iż twórcy strategii w Hillingdon zaplanowali także jej **monitoring**, czyli cykliczną kontrolę aktualności działań i sposobu realizacji. Monitoring pozwala na elastyczne dostosowywanie się do zmieniających się warunków, wykrywanie błędów i bieżące wprowadzanie ulepszeń. Przeprowadzenie monitoringu ułatwiają wskaźniki, informujące o tym, jak chcemy mierzyć osiągnięcie zakładanych przez nas celów.

Tekst: Agata Urbanik

Opracowano na podstawie:

strona internetowa gminy Hillingdon poświęcona „Strategii zrównoważonego rozwoju”:

<http://www.hillingdon.gov.uk/index.jsp?articleid=14694>;

Hillingdon Partners Sustainable Community Strategy 2008–2018, dostępne na:

http://www.hillingdon.gov.uk/media/pdf/0/a/LBH_COMMSTRAT_WEB.pdf.